

bil vrl narodnjak in si je pridobil veliko zaslug za narodno šolstvo in tudi za slovensko slovstvo. Deloval je namorno pri raznih narodnih društvih. Ranjemu narodnjaku bodi zemljica lahka!

— **Vse ljubljanske šole** so vsled grozne nesreče — potresa na nedoločen čas zaprte.

— **Odpoved.** G. nadučitelj A. Kragl v Tržiči se je odpovedal službi okrajnega šolskega nadzornika za okr. kranjski in radovljiški.

— **V Družbo sv. Mohora** se je, kakor poroča „Mir“ vpisalo letos okrog 71.000 članov. Ta zopetni veliki napredek naše prekoristne družbe pač mora z veseljem navdati vsakega zavednega Slovenca!

— **Slavnostna akademija**, ki bi se bila imela na korist družbe sv. Cirila in Metoda vršiti dne 21. t. m. v deželnem gledališču se je preložila do jeseni.

— **Velik požar** je uničil na veliki petek zvečer malone celo vas Toplice pod Novim mestom. Pogorelo je v vsem 121 stavb. Škode je čez 100.000 gld. Pogorelci so bili za-varovani le za 30.000 gld. Cerkev, župnija in grad s kopališčem niso pogoreli.

— **Iz Novakov pri Cerknem**, dné 15. aprila. Snega tukaj ni več, v Davči pa ga imajo še 6 pedij. Sadje bo letos mnogo cvetelo, ker ga lani ni bilo prav nič; najbolj rodé tepke in jabolka. Ozimine je polovico pognjilo. Živina ima sedaj visoko ceno: krave po 70—90 gld. Par volov, 220 gld. Pravijo da bo sedaj cena padla. Mladih prešičkov je letos malo, dobiš jih par za 8—10 gld. Kukavica se je oglasila 12. aprila. navadno en teden prezgodaj!

Potres.

Ljubljana še ni doživela tako strašne noči, kot je bila od nedelje na ponedeljek. Ljudje so bili že deloma odšli k počitku, ko jih je ob najstari uri 10 minut prebudil grozen potres. Vse je pokalo in majalo se, zidovi so pokali, dimniki so se ropotajoč podirali. Ljudje so hiteli iz hiš, da si rešijo vsaj življenje. Ulice so nakrat oživele. Bolnike in otroke so nesli iz stanovanj. Kdor je bil na periferiji mesta, je videl cele vrste ljudij prihajati iz mesta. Na javnih trgih so ljudje molili, da bi Bog obvaroval jih vsaj smrti. Gasilci so že po noči se zbrali, ker je bilo marsikje potreba njih pomoči. Po noči ni nikdo imel časa se brigati za poškodbo, vesel je bil, da je bežal in svojce spravil iz stanovanja.

Kakor se je izvedelo, je ta potres segel silno daleč. Treslo se je v Italiji do Florencije Ferare, in Ravene, do Zadra v Dalmaciji, po Bosni, Hercegovini, velikem delu Ogrske in na severu do Solnograda in Dunaja. Tudi na nekatere kraje Tirolske se je raztezal ta potres.

Ker je bil potres pozno v noči, ljudje niso bili na ulici. Za prvi sunek ob četrtni na devet je pa malo kdo vedel, ker je bil lahek in ni napravil nobene škode. Večina ljudij misli, da se je začelo tresti še le četrtna dvanajsto uro, ker ta sunek je bil najmočnejši. Ob polu dvanajstih se je zopet močno streslo. Pa tudi proti jutru sta bila dva sunka močnejša. Sicer so se pa ponavljali slabši sunki vso noč, ki pa niso napravljali škode. Pa tudi prihodnje dni se je zemlja po malem tresla.

V Slonovih ulicah v Ljubljani je poškodovalo s strehe palo opeko nekega vojaka od godbe. Na Karolinski zemlji je ubilo šiviljo Franico Škrjanc, ki je ležala na peči, ko se je streslo. Ranjeni so pa bili v mestu redar Anton Furlan, na katerega je pal podirajoč se dimnik, stavec Paschek in trgovski pomočnik Mayr. Manj poškodovanih je pa dosti ljudij, mej drugimi tudi soproga deželnega glavarja.

Največ so trpele cerkve, in sicer šentjakobska, šentpeterska in frančiškanska, manj prizadete so nunska, škofijska in cerkev Jezusovega srca. Razun škofijske cerkve so se vse zaprte, i maše in pridige so bile v ponedeljek in prihodnje dni na raznih večjih trgih v mestu. Najbolj je prizadeta frančiškanska cerkev in zraven nje stoječi samostan. V cerkvi so se podrli nekateri stebri in altariji, zidovje je razpokalo. Samostan je dobil tudi široko razpoko. Trnovska cerkev je zlasti poškodovana in razbita okrog velicega oltarja. Tudi zvonika sta močno poškodovana. Jednemu se je zrušil že del strehe. Cerkev sv. Jakoba je tudi močno poškodovana. Bati se je posebno, da se podereta zvonika, ker sta se močno razpokala.

Po ulicah je bilo zjutraj cele kupe s strehe pale opeke. Povsod so se videle razdrapane strehe, podrli dimniki in razpokani zidovi. Pri mnogih hišah se je bati, da se podero. Zaradi tega bodo mestne komisije pregledale hiše, da se iz nekaterih potem preselijo ljudje. Večina ljudij je pa prve dni po potresu spalo pod milim nebom in se jih je gotovo mnogo prehladilo. Skoro nobena hiša ni nepoškodovana. Nekateri hišni posestniki so gmotno uničeni. Najhujše je prizadeta neka hiša v Kolodvorskih ulicah. Trpele so mnogo hiše v Hilšerjevih, Glediških ulicah, v Gradišči, v Krakovem in Trnovem, na Žabjeku, v Rožnih ulicah, v Hrenovih ulicah, na Poljanah, na sv. Petra cesti.

Posebno je mnogo trpela deželna bolnica. Stropje so se udrli, zidovje je razpokalo, da se vidi iz sobe v sobo. Zid pri cesti se je močno nagnil. Usmiljene sestre so z občudovanja vredno pogumnostjo in požrtovalnostjo nosile bolnike iz poslopja na vrt. Le k norcem se ni nikdo upal, ki so grozno tulili, a k sreči baš oddelek za blazne ni nič poškodovan. Na vrtu so za bolnike napravili salon. Tudi vojaška bolnica je dosti trpela. Jako poškodovan je deželni muzej. Zidovi so razpokali, zbirke so uničene. Vsa škoda se ceni nad 50.000 gld. Kranjski muzej je dosedaj zlasti slovel po svojih predzgodovinskih zbirkah. Grozno je tudi razdejano deželno gledališče. Zid in tlak je razpokal, v dvorani za prekušnjo se je udril strop. Potres je tukaj pokazal svojo moč s tem, da je prevrgel silno težko masinerijo za pogrezanje.

Poslopje deželne vlade je jako v žalostnem stanju. Zidovje je vse razrahljano. V pisarnicah je vse razmetano. V stanovanju deželnega predsednika je polomljeno pohištvo in druge dragocene stvari. Deželni predsednik ni bil doma. Odpotoval je v Toplice gledat, koliko

škoda je napravil požar. Soproga njegova je strahu bežala na ulico in prenočila v svoji kočiji.

Jako poškodovan je tudi deželni dvorec. Šole niso dosti trpele. Le gimnazijsko poslopje je precej poškodovano. V realki je potres razmetal in razbil kemični laboratorij. Pouk na šolah se je začasno ustavil.

Knežji dvorec je tudi ves razdrapan. Streha je razmršena. Dimniki so se podrli, zidovi razpokali, v nekaterih stanovanjih se je podrl strop. Vnanji zid se je na nekaterih straneh močno odmaknil. Dragocene slikarije so pa vse uničene.

Tobačna tovarna je tako poškodovana, da se je za dolgo časa ustavilo delo. Del stopnic se je podrl. Vse škode v tovarni je 30.000 gld.

Meščanska vojašnica v Trnovem je vsa razbita in morali so jo izprazniti. Vojaštvo vseh vojašnic se je preselilo v šotore.

V Križankih je poškodovana velika dvorana. Jetnike so spustili na vrt. Obravnave so se morale ustaviti. Tacega potresa, kot je bil ta, še Ljubljana ni nikdar imela.

Velika množica ljudi je za rana v ponedeljek prihitela v gostilno gosp. Čad-a na Spodnji Rožnik in tam napravili so ležišča na prostem, bilo jih je več sto. Na vrtu v majhni leseni hišici je prenočevalo 60 oseb in jih še do danes gostoljubno prenočuje brezplačno velika množica. Gospodu Čadu za to gre javna zahvala.

Potresi ponavljajoči se dan na dan v Ljubljani vedno povečujejo škodo. Toliko je že gotovo, da je mnogo večja, nego je bila v Zagrebu pred 15 leti. Leta in leta se ne bode dala škoda popolnoma popraviti.

Od zasebnih hiš je posebno zelo poškodovan Kolizej, v kateri hiši je stanovalo največ ljudi v Ljubljani, več kakor v višenjskem ali ložanskem mestu. Pa tudi druge hiše so hudo razdejane. Razpoke so poznejši potresi še le razširili. Da se ne podro, jih podpirajo z debelimi oporami. Čudno je videti lepa poslopja od zunaj in znotraj vsa podprta. V opekarni Kneza in Zupančiča je hudo poškodoval parni stroj.

Zidarji popravljajo dimnike, tudi razdrapane strehe že popravljajo, da dež ne bi lil v hiše, ko se je vreme spremenilo. Primanjkuje mnogo opeke.

Delajo se že tudi lesene barake za nastanje ljudi, kateri se ne morejo zaradi poškodb več povrniti v svoje hiše.

Z ozirom na poročilo na razne govorice omenimo, da ljubljanski grad ni tako zelo poškodovan, da bi ga morali porušiti. Počil je obok v cerkvi in precejšnje razpokline so na severovzhodnem vogalu, koder sta bolnica in šola. Največ škode je na strehah kaznilnice, ker se je zvrnilo mnogo dimnikov, ki so potrli mnogo opeke. Najbolj je poškodovana pri kaznilnici vojaška stražnica, ki stoji na naneseni zemlji; ta se je udala in vsled tega je počez nastala velika razpoka,

da bodo morali stražnico podreti. Za vojake so naredili leseno kolibo. Zaprti kaznjenci, katerih je okoli 270, so pač v prvem trenutku preplašeni prosili, da jih izpusté na dvorišče, kjer so prenočili dve noči; a so v sredo že mirno opravljali navadne svoje posle. Nereda ni bilo niti najmanjšega, stražo so samo prvo noč pomnožili za nekaj mož, toda opraviti niso imeli ničesa.

Mestni svet ljubljanski je imel v torek izredno sejo in vsprejel nastopne predloge obč. svetnika Hribarja: 1.) Za najnujnejšo pomoč ubožnejšemu delu mestnega prebivalstva, katero je vsled potresa moralo biti določevano in obrtnikom, ki začasno ne morejo izvrševati njihove obrti, da se g. županu na razpolaganje 10.000 gld., da jih razdeli po sporazumu z ubožnim odsekom obč. sveta. 2.) Ta znesek naj se izplača iz specialne rezerve za kurzne izgube pri mestni loterijski posojilni zakladi. 3.) Iz iste zaklade dovoli se 10.000 gld. za eventualno potrebno zgrajenje barak, v katerih se naj nastanijo rodbine, ki so vsled poškodbe poslopij, v katerih so stanovali, ostale brez strehe. 4.) Mestnemu županu se naroča: a) Naj se obrne do vis. c. kr. dež. predsedništva z nujno prošnjo, da za podporo ubožnemu delu mestnega prebivalstva, in brezposelnim obrtnikom izposluje kar najhitreje mogoče izdatno grozni elementarni nesreči primerno podporo iz državnih sredstev; b) naj se v isti namen obrne za podporo do dež. odbora kranjskega. 5.) Ko bodo poizvedbe o približnih škodah, katere je povzročil potres na posameznih poslopjih, končane, skliče naj se izredna seja občinskega sveta, da se posvetuje, za kakošno brezobrestno posojilo je prositi državno upravo. Dalje so se vsprejeli predlogi obč. svetnikov vit. Zittererja, naj se naprosi tudi kranjska hranilnica za izdatno podporo; g. ravnatelja Pirca, naj se izposluje sekundarni vlak, ki bi vozil iz Ljubljane do Lesec, in sicer ob polu 7. uri zvečer odhajal ter se vračal drugo jutro ob polu 9. uri, da se omogoči mnogim uradnikom, ki so brez stanoovanja, da začasno prebivajo v okolici proti gorenjski strani, in g. Hraskega, naj se naprosi železniško vrhovno ravnateljstvo, da bi dalo še več vagonov na razpolaganje. — G. župan je naznanil, da za prvo silo bode še isti dan postavljenih 30 velikih šotorov, katere je blagovoljno dala vojna uprava. V teh šotorih je za blizu 1000 oseb prostora in bodo postavljeni v Zvezdi (10), na igrališči pod Tivoli (5), na ledini poleg parnega mlina (5) in v Krakovem in Trnovem ob Gradašci (5). Naglašala se je posebno še želja, naj časnikarstvo upliva na to, da se pomiri prebivalstvo, ki je do skrajnosti razburjeno po lažnjivih in brezvestnih neosnovanih poročilih.

Odposlanstvu občinskega sveta gg. župan Grasselli in posl. Hribar je bila v torek dopoldne pri g. dež. predsedniku baronu Heinu prosit ga, naj izposluje izredno podporo za tiste ljubljanske prebivalce, kateri so vsled potresa brez strehe in za tiste obrtnike, katerim je sedaj nemogoče delati ter brezobrestno poso-

jilo za tiste oškodovane hišne posestnike, kateri sami niso v stanu plačati potrebne poprave. Gosp. dež. predsednik baron Hein je obljubil deputaciji, da bo storil kar mogoče.

Ministru notranjih stvari se je poslala sledeča brzojavka: Grozni potres, kateri je zadel v noči od 14. na 15. deželno stolno mesto, je prouzročil strašna še nepregledna opustošenja, vsled katerih bodo potrebne izredne podpore od strani države, zlasti ker so najhuje prizadeti baš siromašnejši sloji prebivalstva: Prosimo torej Vašo ekscelenco, da blagovolite to za sedaj na znanje vzeti in, kadar bo sestavljen material o cinitvi škod, izposlovati primerno državno podporo. — Grasselli, župan in dež. poslanec, Kušar, drž. poslanec, Hribar, dež. poslanec.

Volilski shod narodne stranke, shod narodne stranke v Krškem in osnovalni shod Leonove družbe so se zaradi potresa odložili.

Blizu jednako hudo kakor v Ljubljani je bilo v Celji. Podrl se je stari stolp. Nevarno poškodovani so hranilnica, protestantska cerkev, deška šola, hiše v Kolodvorskih ulicah sploh. Škoda se ne da določiti. Ljudje bili so ravno tako prestrašeni, kakor v Ljubljani. Ure so se povsod ustavile. Zidovi pri hišah so se močno razpokali. Ljudje so prenočili tudi pod milim nebom.

V Gradci so čutili tudi precej močnem potres, a škode pa ni napravil nobene. Nekateri ljudje so iz strahu prenočili pod milim nebom. V Mariboru se je podrlo več dimnikov in razpokalo več zidov vsled potresa. V Ptuji je potres vzbudil speče in hiše so se močno tresle. V Kozjem je potres podrł neki stolp in par dimnikov. Nekaj škode po poslopjih je v Slovenski Bistrici, Slovenjem gradu, Gornjem gradu, v Šmarji pri Jelšah in Marenbregu.

V Celovci je bil potres tako močen, da se tacega ne spominjajo. Škode ni posebno napravil. Nekaj zidov je malo razpokalo. V Beljaku se je podrlo več dimnikov.

V Trstu je potres poškodoval več hiš, če tudi ne posebno hudo. Velik strah je bil v nekem gledališču. Več konj se je splašilo. Več ljudij je prespalo v vagonih ali pa tudi pod milim nebom. V Gorici so pa čutili le bolj lahek potres.

V Zagrebu so čutili precej močen potres, a škode pa velike ni napravil.

Grozne so bile posledice potresa v Šiški in okolici. Nobena hiša ni ostala nepoškodovana. Obok podružnične cerkve sv. Jerneja počil je tako nevarno, da se je cerkev morala zapreti ter je vsled tega za v torek napovedano cerkveno opravilo izostalo. Še nevarneje pa so poškodovane mnoge privatne hiše in to posebno v višjih nadstropjih, kjer je zidovje nevarno razpokalo, tako pri Zormanovi hiši, kjer se je podrł masiven dimnik ter streho na dveh krajih popolnoma prebil; plafoni so razpokali ter se je nekoliko peči podrlo. Hudo poškodovane so nadalje Koslerjev grad, Pogačni-

kova in Vodnikova hiša in več manjih hiš v spodnji Šiški. Večja pa je bila nesreča v Zgornji Šiški, kjer je nekoliko poslopij skoro razdejanih. V hiši 70letnega vinskega trgovca Žogarja zrušil se je obok; moža, ki je sam spal v dotični sobi, je ruševina pri priči ubila, dočim so drugi člani rodbine ostali nepoškodovani. Uprav tragična je nesreča, ki je zadela rodbino znanega gostilničarja Fr. Šuštersiča, po domače „slepega Janeza“. Vsled silnega potresa zrušila se je hiša ter ubila moža in ženo; devet nepreskrbljenih otrok joka za ponesrečenima roditeljema. Mož je bil pod zrušenim zidovjem skoro zmečkan, na truplu njegove žene pa se ni dala konstatovati nikaka težka rana ter je nesrečna žena umrla menda vsled strahu. Neizrečno grozen bil je prizor na cesti: mlado in staro, zdravo in bolno bežalo je iz stanovanj na cesto, a ko so se sunki kar v kratkih intervalih ponavljali, začelo je preplašeno ljudstvo prižigati sveče ter glasno moliti, naj bi Bog odvrnil pretečo katastrofo. Bil je prizor, ki ostane vsakemu neizbrisljiv za celo življenje. — Pri tej priliki naj pohvalno omenimo ljudomilega postopanja pivovarja gospoda Petra Koslerja, ki je takoj dal izprazniti razpoložive prostore vrtno restavracije, kjer je na stotine ljudij našlo varno zavetje in kjer je tudi sinoči čez 40 obitelji prenočevalo.

Pri Devici Mariji v Polju je potres župnišče jako močno poškodoval. Župnik Kolar je bil nekaj trenutkov brez zavesti. Bati se je, da se zvonik zruši na cerkev; če se to zgodi, je cerkev uničena.

V nedeljo ob 11. uri 17 m. je bil v Kamniku močan 17 sekund trajajoč potres s podzemeljskim gromenjem. Do ponedeljka zjutraj ob 7. uri je bilo skupaj 36 sunkov, 4 zelo močni. Več hiš poškodovanih, 20 dimnikov razrušenih. Prebivalci so z groznim strahom in trepetom za silo oblečeni prenočili v prostih železniških vagonih. To tudi v ponedeljek. Nihče ni ranjen, maša je bila na prostem. Najhuši je bil potres v Mengšu, Domžalah, Stobu, Mlaki, na Vodica in Skaručini. Več poslopij je razrušenih, živine ubite, v Rodici je jeden otrok mrtev, 3 osebe ranjene. Cerkve v Komendi, Vodica, Skaručini, Suhem dolu, Mengšu, Šmarci, Homcu, Dobu in na Šmarni gori so zelo poškodovane. Škoda v okraju je ogromna.

V Kranji je potres bil močen, a škode ni velike napravil. Nekateri zidovi pri cerkvi in hišah dobili so male razpoke. Na Bledu so ljudje pribili noč zunaj hiš, v štirih krajih je razpokalo zidovje. Psi so pri vsakem sunku grozno lajali in tulili. V Kropi je potres hiše precej stresel, a znatno jih ni poškodoval. Hujši je pa bil na Jamniku nad Kropo, kjer je potres skalil studece in je živina močno tulila. Ljudje so pa največ noč prebili pod nebom. V Borovnici je potres posebno poškodoval župnišče in cerkev. Na Vrhniki je pometalo dimnike s streh. Na Rakeku je opeka padala s streh, živina grozno mukala. V Kočevji je pometalo več opeke s streh, in podrlo več dimnikov. Okrajno glavarstvo je

dalo poškodovano cerkev zapreti. Vsled tega so od ponedeljka maše pod milim nebom.

V Litiji je potres prevrnil nekaj dimnikov. Na Vačah pri Litiji se je podrlo več dimnikov in hiše so razpokale. V cerkvi na Slemšku se je udril obok in porušil oltarje. V Kanderšah sta cerkev in zvonik močno poškodovana. Podrli so se oltarji v cerkvi in zidana ograja okrog cerkve. V Zagorji ob Savi je potres podrł več dimnikov in cerkev poškodoval. Vse hiše imajo razpoke.

V Škofjiloki cerkve niso posebno poškodovane in tudi grad ni dosti trpel. Hudo poškodovani sta staro-loška cerkev in pa starinska cerkev v Cerengrobi. Po Škofjiloki podrli so se skoro vsi dimniki. Prebivalstvo je bilo prestrašeno prihitelo na ulice. Zidovje je močno popokalo. Ljudje so bili pobegnili v noči od 14. na 15. dan na Kamenitnik, kjer so zanetili ognje.

V Radovljici je hudo poškodovana grajščina. Po mestu so ljudje po noči bili zbežali iz hiš. Prenočili so zunaj tudi drugo noč in mnogi prebivali pod milim nebom, ker se je potres ponavljal.

V Ljubljani in okolici je v vsem 7 ljudi vsled potresa zgubilo življenje. V papirnici v Vevčah podrł se je jeden velik dimnik in boje se, da se tudi drugi podere, ker je močno razpokan. V Črnučah je hudo poškodovana cerkev in šola. Morali so obe zapreti in božja služba se zunaj opravlja.

Tudi v Bohinji je bil potres hud. Posebno cerkvi na Bohinjski Bistrici in na Bohinjski Beli sta hudo poškodovani. V Srednji vasi imeli so slučajno mrliča na odru. Ko se je začelo tresti, so nekateri videč, da se mrlič premiče, mislili da vstaja in v največjem strahu pobegnili iz sobe.

Cerkvi v Dolu in pri sv. Katarini sta močno poškodovani. V Klečah in v Dobu ni nobenega dimnika.

V dobrovski fari je tudi potres močno razsajal. Noben zid ni ostal brez razpok. Najhujši je bil v Stranski vasi pri Kozarjih. Nekaj večjih obokov je razsul. Pri Močniku je podsul obok pri hlevu, ki se je udrł, živino, pastirja in dva druga mladeniča. Živini se ni nič hudega zgodilo, četudi je bila v opeki pokopana. Pastirja je le neznantno ranil. Jednemu mladeniču zdrobil je kost desne noge, drugemu spahnil roko. V vsaki vasi je potres podrł več dimnikov. Župnijska cerkev je v dveh krajih močno počila. Zvonik je ostal nepoškodovan, le križ na vrhu se je nagnil. Župnišče je močno zrahljano, zlasti v drugem nadstropji. Med potresom je živina močno tulila, psi in mačke so cvilile.

V Rudniku so razpokala cerkev, župnišče in šola. Pri hišah so se podrli dimniki, in več obokov. Trdno narejene stavbe so največ trpele.

V občini Mlaka pri Komendi se je podrlo sedem poslopij in to ubogim ljudem. Zanje je hujši, nego bi bili pogoreli, ker bi sicer dobili zavarovalnino. Na Klanci se je podrł Malnarju mlin. Odrasla hči je močno poškodovana. V Žejah je razdejanih več poslopij tako,

da ne bodo več za nobeno rabo. Hudo je trpela župna cerkev v Komendi. Razkopane so zakristija, župnišče in kaplanija.

V Trebnjem na Dolenjskem potres ni napravil dosti škode. Hiše so le malo razpokale. Po višje ležečih vaseh je pa več škode.

V Jančah so pri hišah, župnišči in cerkvi zidovi razpokali. Obok na cerkvi močno počil. Zvonik se je toliko odločil od cerkvenega zidu, da lahko vtakneš roko v razpoko.

V Polhovem Gradci pa potres ni napravil ravno veliko škode. Cerkev polhograške župnije in nekatere hiše so malo razpokale, a v nobeni primeri ne z nesrečo drugod.

V Idriji je bilo grozno slišati potres v jami. Najprvo je bil močen veter, potem bobnenje in še le za tem se je stresla zemlja. Hiše se v Idriji nise podirale. Sodi se, da zaradi tega, ker so potresni plini že našli pot po rudnikovih duplinah. Razpokale so pa nekatere hiše. Cerkev sv. Antona in sv. Barbare sta močno razpokane po obokih in zidovju nad okni.

V horjulski fari je bil potres srednje močen.

V Podolnici je neka deklica skočila skozi okno in si pohabila roke, ko se je bil udrł strop. V Zaklanci je pometal potres vse svečnike raz oltarja. Pri mnogih hišah je potres podrł dimnik in obok in ljudje ne morejo niti doma kuhati. Dvema posestnikoma v Zaklanci je podrlo hleva.

V Št. Janžu je močno razpokal zvonik. Pa tudi cerkev, šola in hiše so močno razdejavane.

Ko so šli z gore Kelke v ponedeljek v Šturje k maši, našli so na potu od kamna ubitega zajca. Sodi se, da se je od potresa sprožil kamen in zajca ubil. Škoda je pa na poslopih na Vipavskem sploh zelo velika.

Na Homci je cerkev jako nevarno razpokala, in misli se, da bode najbrž treba novo zidati.

V Višnji gori so tudi imeli potres, da si je to mesto razpostavljeno tako malo potresom, da niti stari ljudje potresa ne pomnijo. Križ na župni cerkvi sv. Tilna in na podružnični cerkvi v Leskovci je proč vrglo. Pri več stoletij stari razvalini kneza Auersperga je odrušilo kos zidu. Opeko je zuetalo s streh.

V Vrhpoljah pri Moravčah so nekateri opazili ob 9. uri potres, katerega v Ljubljani skoro noben opazil ni. Ob polu dvanajstih se je pa zemlja močno stresla. Poškodovalo je mnogo hiš, podrlo več stropov. Ravno tako je potres razdejavaval v Spodnjem Tustanu. V gradu Tustanu se je podrła celo jedna stena. Moravska in vrhpoljska cerkev sta močno poškodovani.

V Žirih na Notranjskem se je podrlo več dimnikov in hiše so razpokale.

Iz Novakov pri Cerknem se nam piše, da je bil ondu tako silen potres, kakeršnega se ne spominjajo stari ljudje. Pohištvo je razpokalo. Nesreče pa vendar ni bilo nobene.

V Radgoni na Štajarskem čutili so se trije močni sunki v noči od 15. t. m. Prvi ob 1 četrt na dvanajsto uro je bil tako močen, da je podsulo opeko s streh. Drugi ob polu 12. uri je bil manj občutljiv, ravno tako tudi ob 3. uri zjutraj. Druzi mnogobrojnih manjših sunkov pa v Radgoni niso čutili.

Sploh so poročila tudi iz drugih krajev slovenske domovine jednako žalostne, a vendar Koroško, Primorsko in Štajersko niso bile prizadete kakor Kranjska. So-sedna Hrvatska tudi ni imela tako hudega potresa, kakor Ljubljana. Le nekatere hiše so razpokale.

Glede značaja potresa mislijo učenjaki, da ni ognjeniškega značaja. Gospoda gozdni nadkomisar in preiskovalec notranjih jam Putick in profesor Vodušek mislita, da je to posledica nenavadne hude zime. Od nenavnega snega se je nabralo v spodnji zemlji mnogo vode, ki je razmočila spodnje plasti. Sedaj se pa v zemlji vrše velika podiranja in se vsled tega strese zemlja. Pričakovati je po mnenji teh učenih mož, da se bode potres še ponavljal, a bode vedno slabejši, sunci pa redkejši, kar tudi opazujemo poslednje dni.

Z Dunaja je prišel znani geolog dr. Sues, da preišče znanstveno potres in potem on izreče svoje mnenje o njegovih uzrokih.

Včeraj je začelo deževati, kar se bodo nezgode še povekšale. Strehe se zaradi pomankanja opeke, ponavljajočih potresov pa zadadi pomankanja delavcev niso mogle popraviti. Voda teče v stanovanja, razpoke zidovja, kvari hišno opravo. V največji bedi so pa tisti ljudje, ki morajo pri neugodnem vremenu zaradi porušenih stanovanj bivati na prostem.

Češki, hrvatski pa tudi nekateri dunajski listi pozivljejo prebivalstvo, da naj kaj daruje za poškodovance na Kranjskem in sploh se kaže povsod precej sočutja. Zahtevajo pa tudi od vlade, da hitro kaj stori za nesrečno kranjsko prebivalstvo. Prva predloga, ki se predloži državnemu zboru, ko se snide, mora biti podpora za po potresu poškodovane.

Brez podpore bi si Ljubljana na noben način ne mogla več opomoči. Ljubljansko prebivalstvo bode gotovo jako hvaležno za vse, kar se bode zanj storilo.

V Ljubljano je že vlada poslala pijonirje, da bodo postavljali barake, za tiste prebivalce ki vsled porušenja nimajo stanovanja in tudi pomagali za silo popravljati poškodovana poslopja. Brez tuje pomoči bi Ljubljančanom ne bilo mogoče popraviti poslopij, zato se milo obračamo do vseh človekoljubov, in na vse odločilne faktorje, da naj nikar ne pozabijo na nesrečno Kranjsko.

— **Ignatjev — poškodovan.** Grof N. Ignatjev, bivši veleposlanik v Carigradu, se je dne 13. t. m. na postaji Sklebin hudo poškodoval. Zlomil si je nogo, ko je skočil vlak s tiru.

— **Samomor župana.** Grajščak in župan v Čepinu na Hrvaškem Eduard pl. Knežević je ponaredil več pisem in nedavno izginil, ko je videl, da prihajajo njegove sleparije na dan. Te dni našli so v Tuzli v Bosni obešenega.

— **Utonili** Gospi Jana Pleverić in Kaja Valenčić so se v spremstvu sluge Ivana Strmate hoteli prepeljati v čolnu v Vališelu čez Korano. Čoln se je prebrnil. Gospi sta utonili, slugo sta rešila dva kmeta.

— **Napad na kitajskega podkralja Li-Hung-Čanga,** ki se je bil prišel pogajat zaradi miru z Japonci, je izvršil neki član sosi imenovane druhalji. To so ostanki čet, katere so imeli japonski fevdalci. Njih čas je pa minul, ko je sedanji car vpeljal reforme. Sedaj pa sosi služijo vsakemu, kdor jih plača. Vsak politik jih ima nekaj v najemu in pri ljudskih shodih jih kar mrgoli. Večkrat časopisi poročajo o krvavih bojih mej sosi dveh politikov raznih strank. Sosi jedne stranke večkrat napadejo na ulici poslance druge stranke. Tudi uredništva časopisov niso varna pred njimi. Sosi so se dobro organizovali, da skrbno varujejo svoje koristi. Pripravljeni so za malo plačo za vsako hudodelstvo in umor. Kdor jih najame, se mora zavezati, da jih preskrbi z denarji, ko bi jih prijeli in da bode jim skrbel za boljšo hrano. Najnevarnejši sosi so piropali dijaki, ki se dajo pridobiti za vsako prekucsko delo. Vlada jim ne stopa dosti trdo na prste, ker sicer bi ne bilo mogoče, da se v Tokiu s plakati naznanja po mestu: „Tukaj se dobe sosi na dan ali na mesec pod ugodnimi pogoji.“ Tudi japonski uradniki najemajo sose v varstvo ali pa tudi v druge namene. Ti sosi so vsekako sramota japonski kulturi in prav za prav niso nič drugega kakor roparji.

— **Ropni umor.** Kmet Jurij Tomići v Rogelj pri Čaglju na Hrvatskem se je po noči od 6 na 7. dan t. m. vračal s sejma v Pankr. Pri Bielastieni so ga napali neznani zločinci in umorili. O morilecih ni nobenega sledu.

— **Gladstone** je imel veliko veselje za posekovanje dreves. Te dni je pravil nekemu prijatelju, da on le jedno noč ni mogel spati. Po dnevu je bil začel posekovati velik hrast in je hotel drug dan končati svoje delo. Po noči je nastal velik vihar in on ni mogel spati, boje se, da vihar podere hrast. Drugi dan je hitel v gozd in z veseljem zagledal, da hrast še stoji in ga je posekal. Nobenega vspeha s svojim življenjem se ni tako veselil, kakor da je ta hrast posekal.

— **Čez petnajst let razkriti umor.** Pred petnajstimi leti sta kmeta Gasper in Miha Ivančić iz Gradišta na Hrvatskem ustrelila kmeta Bošnjaka. Že tedaj so ju bili zaprli, ker so vedeli, da sta Bošnjaka sovražila. Ker pa umora jima dokazati niso mogli, so ju pa izpustili. Lani so pa oba zopet zaprli, kjer je jeden v pijanosti izpovedal, da sta z bratom umorila Bošnjaka. Sedaj prideta pred sodišče.

— **Velika tatvina.** Grofinji Juliji Calleri je bilo ukradenih za 50.000 lir dragocenosti. Tat se je po noči splazil v grofovsko palačo.

— **Zaprli** so v Oseku veljavnega meščana bivšega mestnega odbornika Trifunovića, kateri je bil v zvezi z mejnarodnimi tatovi.

Barteljev
orig.

KARBOLINEJ,
rjav, rumen, zelen, siv, rdeč
je najboljša in
najcenejša maža za les.

Vzorčni listi in ceniki zastoj.

Mih. Barthel & Comp.
na Dunaji,
X. Keplergasse 20.
(35-1)